

Backstugan Fällan under Julås

Utdrag från generalstabskarta 1869 Lantmäteriet

Torpstället Fällan, ca 2 tln stort, var belägen mellan Julås och Järnsmedbacken. Stugan bestod av en stuguvrå, kök och kammare. Ladugården låg i en sluttning där fähuset (ca 5x5 m) var uppfört i sten. Loge, portlider mm var knuttimrat och låg till ena hälften ovanför fähuset och den andra på källarlös grund. I Fällan bodde under mitten av 1800-talet en gumma vid namn "Caisa". Stället hette då Hössö Backstuga. Cajsa var kokerska (bl.a. i Hagstad) och barnmorska.

Den siste torparen som bodde i Fällan, ensam till omkring 1920, var Jöns Johannisson Moberg (född 1838 i Mobergatorpet – änklings 1894). Hans sista hustru hette Sara Maria Petersdr (1844-1893). Sonen Sven Gustav (f 1877) som var en hetlevrad person. Han sålde bl.a. snus och flyttade sedermera till Ilaviken. Dessutom fanns ett barnhusbarn från Stockholm och som inhyses Jöns Mobergs son, f.d. artilleristen och järnvägsarbetaren Johan Lameck Moberg som flyttade till Stockholm 1908.

Jösse Moberg, som han kallades, var gift tre gånger. Vid sekelskiftet 1900 bodde även som inhyses, fattiga Eva Moberg (f 1872) och hennes oäkta son Johan Arvid f. 1896.¹ Det berättas att Jösse låste matskåpet och tog med sig nyckeln när han gick ut, så att Eva inte skulle äta upp maten. När det kom gäster hade hon svårt att förklara varför det inte bjöds på något, hon var ju tvungen att vänta tills han kom hem.

Huset, som var från 1840-talet revs på 1930-talet. Det låg vid den s.k. Fällhagen, intill "Jösse skeppstad" där han hade sin båt, belägen vid gränsen mellan Järnsmedbacken och Julås. Torparen utförde två dagsverken på Julås i veckan och kunde hålla 2 kor, gris och några får på sitt torp.

¹ De flyttade 1907 till Västra Torsås socken där Eva gifte sig.